

[Tørnæs]

ser, frem for, hvordan man kan sprede og udbrede ejendomsretten.

Fondene skal efter SF-forslaget kunne opkøbe virksomheder, skal kunne overtage virksomheder, hvis, som det hedder i forslaget, ejeren ikke har investeret tilstrækkeligt. Det er den skinbarlige socialisering, det er den skinbarlige samfundsstyring. Ingen tvivl om, at gennemførelse af det socialdemokratiske forslag og SF-forslaget vil være direkte skadeligt, vil være direkte ødelæggende for erhvervslivet.

Vi må således på det skarpeste tage afstand fra de tanker og ideer, der ligger til grund for Socialdemokratiets og SFs forslag.

Det forslag, som Det Radikale Venstre har fremsat til overskudsdeling og medeje og medbestemmelse, forudsætter også en obligatorisk ordning, ganske vist som en ramme for virksomheder med mere end 50 ansatte. Men sådanne tanker kan vi selvsagt ikke gå ind for.

Men vi finder ellers, at der er virkelig mange lighedspunkter mellem det radikale forslag og regeringsforslagene. For det første, at det skal udformes som en fleksibel ordning for den enkelte virksomhed, altså at der kan være helt forskellige ordninger fra virksomhed til virksomhed alt efter, hvad der måtte passe bedst.

I det radikale forslag fastslås det også, at det er medarbejderkapitalen, der danner grundlag for indflydelsen for de ansatte på deres egen arbejdsplads, således at medarbejderkapitalen indgår som ansvarlig og risikovillig kapital i virksomheden, og således at overskudsdelingen indebærer såvel pligter som ansvar for de ansatte.

Vi er også helt enige med de Radikale i, at det er den enkelte medarbejder selv, der skal disponere over sin andel i bindingsperioden, og vi er altså også enige med de Radikale i, at der ikke skal ske nogen opbygning af fondsdannelser. Vi er også enige i, at der intet er i vejen for, at offentligt ansatte kan blive medejere af privat virksomhed, men at det ikke er ligegyldigt, på hvilken måde det sker.

Efter radikal opfattelse er centrale fonde den dårligst tænkelige udvej. Centrale fonde udhuler medarbejdernes indflydelse på den enkelte virksomhed. Også det synspunkt deler vi.

Det er vores opfattelse, at det langt fra skulle være umuligt at tilnærme flere af de synspunkter, der er fremført i regeringens forslag, til mange af de tanker, der er i Det Radikale Venstres forslag. I den foreliggende form kan vi imidlertid ikke gå ind for det radikale forslag, men vi ser frem til et godt og konstruktivt udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Selv om VS ikke går ind for overskudsdeling – det skal jeg komme ind på senere – så kan jeg ikke nære mig for at sige noget nu.

Det startede med arbejdsministeren. Hr. Collet fulgte trop, og så kom hr. Tørnæs. Alle talte de med væmmelse i stemmen om tvungne ordninger, om tvang, om ordninger, som blev trukket ned over hovedet på begge parter, og med stor, stor patos talte de om frivillighed med ti streger under ordet frivillig, skønt Socialdemokratiet nu har påpeget, jeg ved ikke hvor mange gange, at frivillighed gælder kun den ene side, nemlig for arbejdsgiverne.

Jeg vil godt spørge: hvad er det for et fuldkommen ejendommeligt demokratibegreb? Det er der ikke blevet svaret på. Og hvad udemokratisk ville der egentlig være i, at produktionsmidlerne ikke var privatejede, men fællesskabsejede? Den lovgivning, vi vedtager herinde, gælder den som regel ikke for alle? Hr. Svend Auken var inde på arbejdsmiljølovgivningen. Vi har en ferielov. Det er en lovgivning, der gælder for alle.

Jeg kan ikke se de borgerliges holdninger som andet end en fuldkommen vild og efter vores mening totalt forfejlet angst for, at lønmodtagerne via Socialdemokratiets forslag og de Radikales skulle snutte magten fra virksomhedsejerne og forrykke magten i samfundet. Det mener vi ikke der er nogen fare for. Det skal jeg komme ind på senere. Det eneste forslag, der kunne gøre det, var SFs forslag.

Men hvad er det for en måde at have et demokratibegreb på? Det kunne jeg godt tænke mig at få noget mere at vide om.

(Kort bemærkning).

Tørnæs (V):